

بازار سرمایه در قله‌های تاریخی

بازار سرمایه با تثبیت ۲۰ صنعت بالاتر از سقف‌های تاریخی، رشد ۱۱/۱ درصدی شاخص فرابورس و عبور ارزش معاملات خرد از ۲۳ هزار میلیارد تومان، خردادماه را با ثبت رکوردهای جدید به پایان رساند

بازار سرمایه هفته پایدانی خرداد را با ثبت مجموعه‌ای از رکوردهای تازه پشت سر گذاشت، به‌طوری‌که تداوم رشد شاخص صنایع، افزایش ارزش معاملات، ورود گسترده سرمایه‌گذاران و ثبت اوج‌های جدید در بورس و فرابورس، فضای معاملات را به سمت چشم‌اندازی مثبت سوق داد و هم‌زمان ۲۰ صنعت بورسی بالاتر از سقف‌های تاریخی خود باقی ماندند و شاخص کل فرابورس نیز با ثبت بازده دو رقمی هفتگی به مر تفع‌ترین سطح فعالیت خود رسید که از تحرک قابل توجه سرمایه‌ها در بازار سهام حکایت دارد.

■ ■ ■

بازار سرمایه در روزهای پایدانی خردادماه با تداوم روند صعودی، بازهم یکی از پرتحرک‌ترین مقاطع معاملاتی سال جاری را پشت سر گذاشت و داده‌های معاملاتی بورس و فرابورس از افزایش ارزش معاملات، رشد شاخص صنایع، ثبت رکوردهای تازه و حضور پررنگ سرمایه‌گذاران در معاملات سهام، فضای جدیدی را در بازار سهام رقم زد که در آن بخش قابل توجهی از صنایع بورسی توانسته‌اند از سقف‌های تاریخی خود عبور کنند و در محدوده‌های جدید قیمتی به فعالیت ادامه دهند.

در پایان معاملات روز شنبه، صنعت فنی و مهندسی پا رشد سه درصدی در صدر جدول بازده روزانه قرار گرفت تا این صنعت از زمان آغاز فعالیت مجدد بازار سهام طی ۲۲ روز معاملاتی، بازدهی ۳۸ درصدی را ثبت کرده باشد. پس از آن، فرآورده‌های نفتی بار شد ۲/۸ درصدی جایگاه دوم را به خود اختصاص داد. بازدهی این صنعت نیز در همین دوره به ۶۹ درصد رسیده است که یکی از بالاترین نرخ‌های رشد میان صنایع فعال بازار محسوب می‌شود. محصولات چوبی نیز با افزایش ۲/۵ درصدی شاخص، سومین صنعت پربازده روز بود و طی ۲۲ روز معاملاتی اخیر رشد ۵۷/۶ درصدی را به ثبت رساند. روند صعودی صنایع محدود به معاملات روز شنبه نبود، چراکه پیش از این نیز شاخص ۲۰ صنعت مهم بازار از جمله بانک‌ها، محصولات غذایی، دارویی‌ها، سیمانی‌ها، فلزات اساسی، شرکت‌های رایانه‌ای، بیمه‌ای، ماشین‌الات، فرآورده‌های نفتی، زراعت و چندرشته‌ای صنعتی از رکوردهای پیشین خود عبور کرده بودند. بنابراین معاملات روز شنبه این موقعیت را تثبیت کرد و همه این صنایع همچنان بالاتر از قله‌های تاریخی خود باقی ماندند. این اتفاق از آن جهت اهمیت دارد که عبور هم‌زمان تعداد زیادی از صنایع از سقف‌های تاریخی، معمولاً سیگنالی از گسترش دامنه رشد در بازار است و بر خلاف دوره‌هایی که افزایش شاخص‌ها تنها بر دوش چند صنعت محدود قرار می‌گیرد، این بار بخش وسیعی از گروه‌های بورسی در مسیر صعود قرار گرفته‌اند و همین موضوع موجب افزایش عمق معاملات شده است.

■ **رکوردشکنی فرابورس در هفته پایدانی خرداد**

هم‌زمان با رشد شاخص صنایع بورس، فرابورس نیز هفته‌ای کم‌سابقه را پشت سر گذاشت، به‌طوری‌که شاخص کل فرابورس در هفته منتهی به ۲۹ خرداد بار شد ۱۱/۱ درصدی به سطح ۹۵۰ هزار و ۹۵۰ واحد رسید و رکورد تازه‌ای را ثبت کرد. بازدهی این شاخص از ابتدای سال نیز از مرز ۳۷ درصد عبور کرد که بیانگر عملکرد مثبت بازار در سه ماه نخست سال است. همچنین افزایش شاخص‌ها با رشد ارزش بازار همراه شد و ارزش بازار فرابورس در پایان هفته گذشته به حدود ۴ هزار و ۵۰۰ هزار میلیارد تومان رسید که نسبت به هفته قبل ۱/۵ درصد افزایش داشت. این متغیر از ابتدای سال نیز بیش از ۲۰ درصد رشد کرده است. از سوی دیگر در اغلب بازارهای فرابورس شاهد معاملات بیاوم، به‌طوری‌که طی پنج روز معاملاتی هفته گذشته بیش از ۱۴۳ میلیارد ورقه انواع دارایی مالی به ارزش یک هزار و ۶۴۵ هزار میلیارد تومان دادوستد شد که حجم معاملات نسبت به هفته قبل ۳۱ درصد، تعداد معاملات ۸۱ درصد و ارزش معاملات تا حد ۳۹ درصد افزایش یافت. بازار دوم فرابورس نیز بیشترین رشد ارزش معاملات را به خود اختصاص داد و ارزش دادوستدها در این بازار با جهش ۴۸ درصدی به ۱۸ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان رسید. در بازار پایه نیز بیش از ۷ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان معامله انجام شد که رشد ۱۴۸ درصدی را ثبت کرد. در ادامه هم معاملات بازار توافقی با افزایش ۴۴۶ درصدی همراه شد و ارزش معاملات ابراهای مشتقه نیز با رشد ۳۳۹ درصدی از مرز ۸۱ میلیارد تومان عبور کرد.

بازار ابراهای نوین مالی نیز همچنان سهیم قابل توجهی از گردش مالی فرابورس را در اختیار داشت و طی هفته گذشته بیش از یک هزار و ۳۲۰ هزار میلیارد تومان انواع اوراق در این بازار معامله شد که نسبت به هفته پیش از آن دو صد افزایش داشت.

در بخش معاملات سهام نیز آمارها از رشد چشمگیر فعالیت سرمایه‌گذاران خبر می‌دهد، چراکه حجم معاملات سهام ۵۹ درصدی و ارزش معاملات این بخش ۵۰ درصد افزایش یافت و صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله نیز با رشد ۱۱ درصدی حجم و ۱۹ درصدی ارزش معاملات خود شدند.

■ **افزایش مشارکت سهامداران در معاملات**

آمارهای معاملاتی هفته منتهی به ۲۷ خرداد از رشد شاخص‌ها و افزایش حجم دادوستدها حکایت دارد که با حضور گسترده‌تر سرمایه‌گذاران همراه شد و تعداد سهامداران فعال بازار از ۶۸۱ هزار و ۸۲۹ که معاملاتی فراتر رفته است که از این تعداد، ۶۷۹ هزار و ۶۹۹ نفر را سرمایه‌گذاران حقیقی و ۲ هزار و ۱۳۰ نفر را اشخاص حقوقی تشکیل داده‌اند.

بررسی ترکیب ارزش معاملات نیز از نقش پررنگ سرمایه‌گذاران حقیقی خبر می‌دهد، به‌طوری‌که در هفته گذشته بیش از یک میلیون و ۲۷۸ هزار میلیارد ریال از ارزش معاملات بازار از اختیار حقیقی‌ها قرار گرفت که معادل ۵۹/۷ درصد کل معاملات بود و سهم اشخاص حقوقی به ۳۳۲ هزار میلیارد ریال و سهم صندوق‌های تثبیت و توسعه بازار به ۱۸۵ هزار میلیارد ریال رسید. در میان صنایع مختلف، بانک‌ها، محصولات غذایی و فلزات اساسی بیشترین سهم را در اختیار گرفتند. این صنایع در مجموع ۴۱ درصد از رشد کل معاملات بازار سهم‌را در اختیار داشتند که جایگاه آنها را به عنوان مهم‌ترین گروه‌های اثرگذار بر روند معاملات تثبیت کرد.

هفته گذشته همچنین با دو عرضه اولیه در بازار دوم فرابورس همراه بود و سهام دو شرکت تازه‌وارد در بازار عرضه شد و بخشی از نقدینگی فعال بازار به سمت این نمادهای هدایت شد. قاعدتاً استمرار عرضه‌های اولیه در کنار رشد ارزش معاملات، سنجگاهی از افزایش ظرفیت جذب سرمایه در بازار سهام محسوب می‌شود.

با وجود ثبت رکوردهای تازه، روند معاملات همه صنایع یکسان نبود و در پایان معاملات روز شنبه، صنعت لاستیک و پلاستیک با افت ۲/۳ درصدی بیشترین کاهش روزانه را تجربه کرد و شاخص آن به سطح ۷۶۷ هزار واحد رسید. استخراج کانه‌های فلزی و استخراج نفت و گاز به جز اکتشاف نیز هر کدام با افت ۲/۲ درصدی در میان صنایع دارای بیشترین کاهش قرار گرفتند. با این حال این دو صنعت همچنان در زمره گروه‌هایی قرار دارند که اخیراً بازدهی قابل توجهی کسب کرده‌اند.

ترکیب داده‌های معاملات بورس و فرابورس از سبازاری حکایت دارد که حداقل در هفته‌های اخیر با ورود نقدینگی، افزایش مشارکت سرمایه‌گذاران و گسترش دامنه رشد صنایع مواجه بوده است و عبور هم‌زمان شاخص‌های متعدد از سقف‌های تاریخی، افزایش ارزش معاملات خرد به بیش از ۳۲ هزار میلیارد تومان و ثبت رکوردهای جدید در فرابورس، وزن بازار سرمایه را در میان گزینه‌های سرمایه‌گذاری کشور افزایش داده است و ادامه این روند به پایداری جریان نقدینگی، وضعیت متغیرهای اقتصادی و کیفیت سودآوری شرکت‌ها وابسته خواهد بود.

گزارش یک ییناز قاسمی

ایران با پیشنهادهای یک طرح راهبردی در ششمین نشست وزرای انرژی سازمان همکاری‌های شانگهای، مسیر جدیدی را برای تبادل انرژی پایدار و صادرات برق در منطقه باز کرد و پیشنهاد اتصال شبکه برق کشورهای عضو این سازمان که با استقبال گسترده اعضا روبه‌رو شد، بر همگرایی در مدیریت تقاضا و همچنین تنظیم بازار انرژی منطقه تمرکز دارد.

■ ■ ■

سازمان همکاری شانگهای در ابتدا با اهداف امنیتی شکل گرفت، اما با توجه به ظرفیت‌های عظیم کشورهایی که به عضویت آن درآمدند، در سایر حوزه‌ها به‌ویژه اقتصادی و انرژی نیز فعال شد. در حال حاضر، همکاری در حوزه انرژی دیگر یک انتخاب نیست، بلکه ضرورتی راهبردی برای دستیابی به توسعه پایدار، امنیت انرژی و رشد اقتصادی است. سازمان همکاری شانگهای با ظرفیت‌های گسترده خود می‌تواند نقش مهمی در شکل دهی به نظم چندقطبی و ایجاد نظام عادلانه انرژی در جهان ایفا کند و جمهوری اسلامی ایران نیز آمادگی دارد در این مسیر با سایر اعضا همکاری نزدیک داشته باشد.

افزایش تقاضای مصرف انرژی، کشورهای عضو پیمان شانگهای را متقاعد کرده که با توسعه همکاری در این حوزه، علاوه بر پاسداری در تأمین انرژی، تولید کربن را نیز کاهش دهند. در نتیجه برای موفقیت شدن این دو مهم، باید همکاری‌های مشترک خود را به‌صورت جدی آغاز کنند. شرایط منحصربه‌فرد کشورهای عضو این سازمان شامل ایران، چین، هند، روسیه، پاکستان، قزاقستان، ازبکستان، تاجیکستان و قرقیزستان، در صورت برنامه‌ریزی صحیح و تدوین اسناد راهبردی توسعه همکاری‌های اقتصادی و فنی، می‌تواند افق درخشانی را در سایه همکاری‌های فی‌مابین برای آنها رقم بزند.

یکی از حوزه‌هایی که در این سازمان برای کشورهای عضو و به‌ویژه جمهوری اسلامی ایران مهم است، توسعه همکاری‌ها در بخش انرژی است. در حال حاضر بزرگ‌ترین مصرف‌کننده انرژی در جهان، چین است. با توجه به اینکه روسیه و ایران با دارا بودن ۴۸ درصد ذخایر گاز و ۲۴ درصد ذخایر نفت جهانی و همچنین بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان انرژی جهان یعنی چین و هند عضو این توسعه‌انند و مجموع ۴۳ درصد انرژی دنیا را مصرف می‌کنند. این اعداد نشانگر ظرفیت عظیم بازار انرژی در بین کشورهای عضو است که در صورت برنامه‌ریزی و همکاری بخش‌های تولیدکننده و مصرف‌کننده انرژی، امکان تولید و استحصال، تولید، انتقال، ذخیره‌سازی، تبدیل و مصرف انرژی می‌توانند از آن بهره ببرند.

کرامات رئیس سازمان توسعه تجارت

«کشور نیازمند تمرکززدایی بیشتر، تکیه بر کردیورهای متنوع‌تر و بهره‌گیری از مسیرهای جایگزین برای حمل کالا با اطمینان بالاتر است.» این بخشی از تازه‌ترین اظهارنظرهای رئیس سازمان توسعه تجارت است که در نشست خبری «از کرامت شاخص‌های خارجی است» با یادآوری می‌کند، چراکه این موارد از بدیهیاتی است که حتی عامه مردم از آن مطلع هستند، بنابراین نیازی به توضیح واضحات نیست و سازمانی که مأموریت آن طراحی، اصلاح و پیشبرد سیاست‌های تجارت خارجی است، نباید در جایگاهی بایستد که به‌جای ارائه راه‌حل، به تکرار دانسته‌های عمومی بسند کند.

حتی اگر جنگ تحمیلی نسوم نبود، مواردی مانند لزوم توسعه کردیورهای متنوع، استفاده از مسیرهای جایگزین و افزایش هماهنگی نهادی، مواردی نبودند که کشف تازه‌ای در اقتصاد ایران تلقی شود، چراکه فعالان اقتصادی سال‌هاست هزینه همین کاستی‌ها را در قالب افزایش زمان ترخیص، رشد هزینه حمل، بی‌ثباتی مسیرهای صادراتی و از دست رفتن بازارها پرداخت می‌کنند و مع‌الأسف کوتاه‌های مسئولان دولتی در ساخت‌های مختلف از جمله در همین حوزه‌ها باعث شد که در جنگ تحمیلی سوم، مردم رنج اقتصادی بکشند. حال این دغدغه وجود دارد که رئیس نهادی با چنین شرح وظایف گسترده و مهم، چرا به جای ارائه گزارش عملکرد، همچنان در سطح تشریح وظایف باقی مانده است.

سازمان توسعه تجارت خارجی، وظیفه «وانسازي تجارت»، «حذف تشریفات زائد»، «ایجاد وحدت فرماندهی» و «توسعه زیرساخت‌های صادراتی» را بر عهده دارد و این وظایف، تعهدات تزئینی نیستند و شاخص‌های سنجش کارآمدی محسوب می‌شوند. بنابراین وقتی بالاترین مقام همین نهاد از نبود هماهنگی میان دستگاه‌ها سخن می‌گوید، این نکته رخنمایی می‌کند که جایگاه نهادی سازمان توسعه تجارت دقیقاً کجاست و چه نسبتی با حل این ناهماهنگی‌ها دارد؟!

کشورمان در حوزه لجستیک تجارت خارجی با مسائل شناخته‌شده‌ای مواجه است و طبق برآوردها، هزینه لجستیک در ایران حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد قیمت تمام‌شده کالا را تشکیل می‌دهد که در بسیاری از اقتصادهای رقیب کمتر از ۱۰ درصد است و زمان ترخیص کالا در برخی گمارت نیز به بیش از ۲۰ روز می‌سد، در حالی که این عدد در کشورهای منطقه به کمتر از یک هفته کاهش یافته است. بنابراین این فاصله‌ها به معنای از دست

با ارائه پیشنهادی در ششمین نشست وزرای انرژی سازمان همکاری‌های شانگهای

ایران خواستار تشکیل کنسرسیوم انرژی سازمان همکاری شانگهای شد

طرح پیشنهادی ایران برای اتصال شبکه برق کشورهای عضو سازمان شانگهای، مسیر جدیدی را برای تبادل انرژی پایدار و صادرات برق در منطقه باز می‌کند

تولید که ظرفیت بسیار بالایی دارد و چه از لحاظ شبکه‌های داخلی برق و مهم‌تر از همه نیروهای تخصصی که در کشور وجود دارد، شرایط کافی برای حضور کشور در سازمان همکاری‌های شانگهای را فراهم می‌آورد. همچنین وجود شبکه‌های بسیار قوی و پایدار و نیز نیروهای متخصص چه در بخش کنترل شبکه و چه در بخش تعمیرات و بهره‌برداری، سبب شده پتانسیل بالایی داشته باشیم. از نظر بقیه شرایط مانند توانایی نیروگاه‌سازی و سایر شرایط نیز آمادگی بالایی در کشورمان وجود دارد که می‌تواند در تبادل انرژی با کشورهای عضو سازمان شانگهای بسیار مؤثر باشد. همچنین (برای اعمال شده ۸۸ هزار مگاوات ظرفیت تولید برق در کشورمان، مزیت عالی برای سازمان شانگهای محسوب می‌شود.

اتصال شبکه نیروهای عضو شانگهای براساس بیانیه‌های مذاخلات ارزی در نسوی معاون برق و انرژی وزیر نیرو، در امتداد راینی‌های سازنده میان جمهوری اسلامی ایران و دبیرخانه سازمان همکاری شانگهای، طرح «ایتکار همگرایی و اتصال برق کشورهای عضو» از سوی ایران طرح شد و با استقبال کشورهای حاضر در این اجلاس مواجه شد. به گزارش مهر، مصطفی رجبی مشنهدی،

معاون وزیر نیرو، در نشست وزرای انرژی سازمان همکاری شانگهای در بیشکک قرقیزستان با اشاره به ظرفیت‌های گسترده انرژی جمهوری اسلامی ایران اظهار کرد: ایران با بر خوررداری از سهم قابل توجهی از ذخایر و تولید نفت و گاز جهان و همچنین صنعت برق با رتبه چهاردهم دنیا، نقش مهمی در پایداری انرژی منطقه و جهان ایفا می‌کند.

بر اساس اعلام وزارت نیرو، وی افزود: شبکه برق ایران با تمامی کشورهای همسایه دارای مرز زمینی متصل است و تبادلات انرژی الکتریکی میان ایران و این کشورها انجام می‌شود که نشان‌دهنده جایگاه مهم کشور در معادلات انرژی منطقه است.

■ **نقش شانگهای در امنیت انرژی جهان**

معاون وزیر نیرو با تأکید بر نقش سازمان همکاری شانگهای در آینده امنیت انرژی جهان گفت: این سازمان می‌تواند با هم‌افزایی ظرفیت‌های اعضا، نقش تعیین‌کننده‌ای در مدیریت عرضه و تقاضای انرژی و شکل‌دهی به رویکردهای مشترک در مواجهه با چالش‌های این حوزه ایفا کند. وی گفت: همگرایی‌های دو و چند جانبه، سرمایه‌گذاری مشترک و تبادل فناوری را از محورهای اصلی همکاری میان کشورهای عضو

سایه روشن سرشماری ثبتی مبنا

نظام یکپارچه اطلاعات در کشورمان است و شوربختانه دستگاه‌های مختلف، بانک‌های اطلاعاتی متعددی ایجاد کرده‌اند که هر یک بر اساس نیازهای سازمانی خود شکل گرفته و همین مسئله در برخی موارد به تبادلات متفاوت دربار ه یک فرد یا یک خانوار در سامانه‌های گوناگون منجر شده است. آدرس محل سکونت یکی از نمونه‌های شناخته‌شده این ناهماهنگی است و بسیاری از شهروندان پس از مراجعه به زندگی، اطلاعات خود را در همه سامانه‌های مرتبط اصلاح نمی‌کنند، در نتیجه امکان دارد یک فرد در چند پایگاه داده با نشانی‌های متفاوت ثبت شده باشد. درباره وضعیت اشتغال، تحصیل، ترکیب خانوار یا محل اقامت نیز چنین اختلاف‌هایی وجود دارد. پس اگر بناست تصمیم‌های اقتصادی بر پایه همین داده‌ها اتخاذ شود، باید از همین حالات‌نیجه را حدس بزنیم!

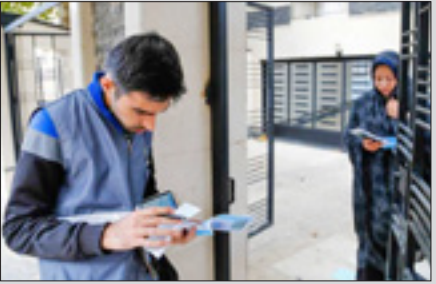
کاملاً بدیهی است اگر بر آورد جمعیت یک منطقه با خطا همراه باشد، تخصیص بودجه عمرانی، برنامه‌ریزی خدمات آموزشی، توسعه زیرساخت‌های درمانی و حتی سیاست‌های بازار کار نیز با انحراف مواجه خواهد شد، بنابراین کیفیت داده‌های ثبتی را نباید صرفاً یک موضوع آماری بدانیم، چراکه مستقیماً با کیفیت حکمرانی اقتصادی ارتباط دارد و به همین دلیل تأکید داریم که نباید از کنار چنین موضوعی به راحتی بگذریم. البته عملیات میدانی ۳۰ روزه سرشماری ۱۴۰۵ فرصت خوبی برای سنجش میزان اعتبار اطلاعات ثبت‌شده در سامانه‌ها است و نقش تعیین‌کننده‌ای خواهد داشت.

بنابراین در این مرحله هر چه دامنه بررسی‌های میدانی دقیق‌تر و علمی‌تر طراحی شود، امکان شناسایی گروه‌ها و افراد بر آورددهای آماری افزایش خواهد یافت و جای امیدواری وجود دارد. ■ **فرصت اصلاح زیرساخت‌های اطلاعاتی**

سوی دیگر، گزار به سرشماری ثبتی مبنا با وجود چالش‌های موجود، فرصت برای اصلاح ساختار اطلاعاتی کشورمان است و اگر داده‌های اداری مبنای تولید آمار رسمی قرار گیرند، دستگاه‌ها ناگزیر خواهند شد کیفیت بانک‌های اطلاعاتی خود را ارتقا دهند، ولی قاعدتاً ناسازگاری داده‌ها، ثبت‌های تکراری، اطلاعات ناقص و ضعف تبادل داده میان سازمان‌ها مشکلاتی نیست که بتوان آنها را نادیده گرفت، چراکه اقتصاد امروز بر پایه داده اداره می‌شود و اغلب دولت‌ها برای مدیریت منابع، کنترل هزینه‌ها، شناسایی گروه‌های هدف حمایت‌های اجتماعی، برنامه‌ریزی مسکن، سیاست‌گذاری جمعیتی و تنظیم بازار کار به اطلاعات دقیق نیاز دارند و هر اندازه کیفیت داده‌ها افزایش یابد، خطای تصمیم‌گیری نیز کاهش پیدا خواهد کرد. نمونه افتضاح نبود اطلاعات دقیق را در مورد یارانه‌ها شاهد هستیم که تقریباً رضایتی بین مردم نیست و قطعاً مردم نمی‌دانند ملاک دهک‌بندی آنها چیست.

بنابراین مسئولان دولتی و مخصوصاً مرکز آمار باید از نگاه خوش‌بینی افراطی به سرشماری ثبتی مبنا برهیز کنند و چنین نبرندارند که وجود پایگاه‌های متعدد اطلاعاتی، به معنای تولید آمار دقیق است. در عین حال سرشماری ۱۴۰۵ نقطه آغاز یک مسیر بلندمدت بدانند که موفقیت آن در گرو میزان مشارکت شهروندان در به‌روزرسانی اطلاعات، همکاری دستگاه‌های اجرایی در تبادل داده و

دقت نهادهای آماری در فرآیند اعتبار‌سنجی است.

نگاه

سرشماری عمومی نفوس و مسکن از مهم‌ترین منابع تولید اطلاعات برای سیاست‌گذاری اقتصادی، اجتماعی و عمرانی کشور است و قاعدتاً بخش قابل توجهی از تصمیم‌های کلان در حوزه بودجه‌ریزی، توزیع اعتبارات، برنامه‌ریزی آموزشی، سیاست‌گذاری بازار کار، توسعه خدمات عمومی و مدیریت منابع بر پایه داده‌هایی گرفته می‌شود که از دل سرشماری استخراج می‌شوند. به همین دلیل، تغییر روش سرشماری پیش‌رو که مسئولان دولتی با محوریت مرکز آمار در صدد آن هستند، حائز اهمیت است و نباید صرفاً یک جایه‌جوش فنی در شیوه جمع‌آوری اطلاعات تلقی شود، چراکه یک تغییر بنیادین در سازوکار تولید آمار رسمی کشور صورت می‌گیرد.

آنچه مرکز آمار دنبال آن است این است که سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۴۰۵ را رویکرد ثبتی مبنا اجرا شود، یعنی به جای مراجعه گسترده مأموران به خانوارها برای جمع‌آوری اطلاعات، اطلاعات از پایگاه‌های داده دستگاه‌های اجرایی گردآوری و پردازش شود. مطابق

برنامه اعلام‌شده نیز، عملیات میدانی از اول آبان ماه به مدت ۳۰ روز

این دقیقاً همان نقطه‌ای است که باید سر آن ایستاد و اجازه نداد به هر

تعمیر از سرشماری سنتی فاصله گرفت‌ه‌اند و به سمت بهره‌گیری از داده‌های ثبتی رفته‌اند، چراکه کاهش هزینه‌های اجرایی، تسریع در تولید آمار، افزایش قابلیت به‌روزرسانی اطلاعات و کاهش وابستگی به عملیات گسترده میدانی، از جمله مزایای این تغییر رویکرد به شمار می‌آید. در شرایط کنونی نیز که دولت مدعی است با محدودیت منابع مالی مواجه است، استفاده از ظرفیت پایگاه‌های اطلاعاتی موجود، انتخابی اقتصادی و عقلایی محسوب می‌شود. با این حال، موفقیت این روش بیش از هر عامل دیگری به کیفیت داده‌های ثبتی وابسته است و

این دقیقاً همان نقطه‌ای است که باید سر آن ایستاد و اجازه نداد به هر بهایی انجام شود، چراکه به هر اندازه داده‌های ثبت‌شده در سامانه‌های اداری دقیق‌تر، کامل‌تر و به‌روزتر باشند، خروجی سرشماری نیز از اعتبار بیشتری برخوردار خواهد بود و طبعاً وجود خطاهای انباشته در پایگاه‌های اطلاعاتی، نتایج نهایی راجعت تأثیر قرار خواهد داد.

■ **کیفیت داده: حلقه مفقوده نظام آمار**

بنابراین چالش اصلی در اجرای سرشماری ثبتی مبنا، ضعف تاریخی